

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2023

Energetika > EU 06

Z obsahu:

- Rada pro energetiku
- Nadcházející předsednictví Rady EU
- Financování strategických technologií

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

naposledy za švédského předsednictví Rady EU se v Lucemburku sešli ministři odpovědní za energetiku. Na programu jednání byla debata s cílem dohodnout obecný přístup (tj. mandát pro jednání s Evropským parlamentem) ohledně dvou legislativních návrhů, které se týkají uspořádání trhu s elektřinou a ochrany Unie před manipulací na velkoobchodním trhu s energií (REMIT). Zatímco nad návrhem nařízení REMIT k dohodě došlo, ohledně návrhu nařízení na uspořádání trhu s elektřinou nedosáhli ministři politické shody nad některými částmi textu, a to zejména v oblasti nastavení rozdílových smluv (CfD) a podmínek redistribuce příjmů. Španělsko, které na začátku července převezme vedení v Radě EU, představilo své priority pro nacházejících šest měsíců. Zaměřit se hodlá na podporu reindustrializace, urychlení ekologické transformace, upevnění sociálního pilíře a posílení jednoty EU. V červnu Evropská komise společně s vysokým představitelem pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku zveřejnili sdělení o Evropské strategii hospodářské bezpečnosti, která má za cíl minimalizovat rizika vyplývající z určitých hospodářských toků v kontextu zvýšeného geopolitického napětí a zrychlených technologických změn. Jedním z navrhovaných opatření je vytvoření seznamu technologií kritických pro hospodářskou bezpečnost a posouzení rizik. Zároveň v rámci revize víceletého finančního rámce EU na roky 2021 až 2027 navrhla Evropská komise zřízení Platformy strategických technologií pro Evropu (STEP). Záměrem je nasměrovat finanční prostředky do strategických technologií souvisejících s ekologickou a digitální transformací. Do závěrečné fáze legislativního procesu v červnu postoupil návrh revize směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD). Rada a Evropský parlament předložily na úvodním setkání trialogu své mandáty k jednání o konečné podobě této směrnice. Příští meziinstitucionální jednání se uskuteční již pod španělským předsednictvím.

Příjemné čtení a hezké prožití léta přeje

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pirkl | Karolína Ryšavá |
David Števík |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Freemages.com.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

RADA PRO ENERGETIKU

RADA PRO ENERGETIKU

Dne 19. června se v Lucemburku na Radě EU sešli ministři odpovědní za oblast energetiky. Na pořadu jednání byla debata, jejímž cílem bylo dohodnout tzv. obecný přístup ohledně dvou legislativních návrhů, konkrétně na revizi uspořádání trhu s elektřinou a na ochranu Unie před manipulací na velkoobchodním trhu s energií. Členskými státy se na Radě nepodařilo najít shodu nad všemi částmi textu návrhu nařízení o uspořádání trhu s elektřinou.

Zatímco ohledně návrhu nařízení, jehož cílem je posílit ochranu velkoobchodního trhu před manipulací (tzv. REMIT), dosáhli evropští ministři politické dohody, návrh nařízení k uspořádání trhu s elektřinou byl vrácen k projednání na úroveň velvyslanců.

Jako rozporupný se ukázal požadavek Polska na přístup k dotacím prostřednictvím kapacitních mechanismů pro některé uhelné elektrárny, a to až do roku 2028. Konkrétně se diskutovala případná možnost kapacitních mechanismů pro starší výrobní zdroje, které

vypouští více než 550 g CO₂/kWh elektřiny. Tento požadavek odmítly Belgie, Německo, Nizozemsko, Lucembursko, Portugalsko, Rakousko, Řecko či Španělsko. Belgický ministr uvedl, že jejich národní legislativa zahrnuje pro kapacitní mechanismy povinnost klimatické neutrality a výrazného snížení emisí do roku 2030, resp. 2040, a odmítl polský nárok akceptovat.

Mezi další body debaty, na kterých nedošlo ke shodě, patří nastavení rozdílových smluv (CfD) a podmínky redistribuce příjmů. Francie usiluje o uplatňování dvoucestných CfD pro stávající výrobní kapacity, což by jí umožnilo zajištění dlouhodobého provozu jaderných elektráren. Přestože švédské předsednictví navrhovalo kompromisní řešení (zahrnující 3 leté přechodné období, rozdělení výnosů mezi konečné spotřebitele a ponechání flexibility na rozhodnutí členských států), k dohodě nedošlo. Shoda naopak víceméně panovala ohledně smluv o nákupu energie (PPA).

Co se týká nařízení REMIT, které je součástí širší reformy uspořádání trhu s elektřinou, dohodla Rada posílení úlohy Agentury EU pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) při vyšetřování významných přeshraničních případů s ohledem na porušování tohoto nařízení. Doplnila také flexibilitu, pokud jde o ukládání správních pokut členskými státy. Obecný přístup je mandátem pro jednání

v rámci triologu o konečné podobě nařízení REMIT.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ZAHÁJENÍ TRIALOGU
K ENERGETICKÉ
NÁROČNOSTI BUDOV

ZAHÁJENÍ TRIALOGU K ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV

Dne 6. června byla zahájena meziinstitucionální jednání (trialog) ohledně revize směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD), která si klade za cíl zajištění fondu budov s nulovými emisemi v EU do roku 2050. Na úvodním setkání předložily Rada i Evropský parlament své mandáty k jednání o konečné podobě směrnice.

Návrh na revizi EPBD je jedním z posledních právních předpisů balíčku Fit for 55, jehož legislativní postup dosud nebyl završen.

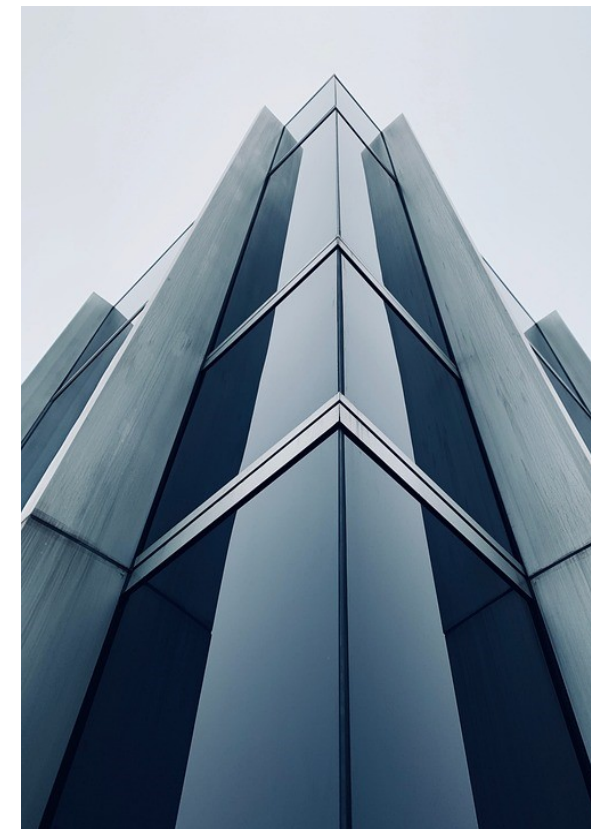
Evropský parlament přijal svoji **pozici** v březnu letošního roku na plenárním zasedání ve Štrasburku. Europoslanci podpořili požadavek, aby od začátku roku 2028 měly všechny nové budovy nulové emise. Zároveň požadují uplatňování této povinnosti od roku 2026 pro budovy, které jsou vlastněny, obsazeny nebo provozovány orgány veřejné správy. Komise v této souvislosti navrhuje rok 2030, resp. 2027.

Europoslanci dále požadují, aby členské státy od konce roku 2028 zajistily, že nové obytné budovy a střešní parkoviště budou vybaveny

solárními technologiemi (pokud je to technicky vhodné a ekonomicky proveditelné). Oproti návrhu Komise zpráva Evropského parlamentu také navrhuje ambicióznější cíle, pokud jde o lhůty energetické náročnosti budov. Konkrétně europoslanci požadují, aby do roku 2030 obytné budovy dosáhly alespoň třídy E, přičemž nebytové a veřejné budovy by této třídy měly dosáhnout už v roce 2027.

Mandát Rady je méně ambiciózní. Členské státy přijaly tzv. **obecný přístup** již v říjnu 2022 na zasedání ministrů odpovědných za energetiku. Vyjednávací pozice Rady požaduje, aby nové budovy ve vlastnictví veřejných subjektů byly budovami s nulovými emisemi od roku 2028 a od roku 2030 by se tento požadavek týkal všech nových budov.

Meziinstitucionální diskuse nyní pokračuje na technické úrovni. Debata se mj. zaměřuje na nalezení shody ohledně lhůt pro zavedení minimálních norem energetické náročnosti budov či certifikátů energetické náročnosti (články 9 a 16). Termín pro příští trialog zatím stanoven nebyl.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

NADCHÁZEJÍCÍ
PŘEDSEDNICTVÍ
RADY EU

NADCHÁZEJÍCÍ PŘEDSEDNICTVÍ RADY EU

Předsednictví Rady EU se 1. července ujme Španělsko. V této souvislosti představil premiér španělské vlády Pedro Sánchez čtyři priority nadcházejícího předsednictví. Španělsko, které Radě předsedá už popáté (naposledy v roce 2010), se během příštích šesti měsíců hodlá zaměřit na podporu reindustrializace, urychlení ekologické transformace, upevnění sociálního pilíře a posílení jednoty EU.

Premiér Sánchez ve své prezentaci, které se účastnili velvyslanci členských států EU, vyzval k reindustrializaci EU a zajištění otevřené strategické autonomie. Podle jeho slov je nezbytné rozvíjet strategická průmyslová odvětví a technologie, a to zejména v oblastech jako je energetika, digitální technologie, zdraví a potravin. Během svého předsednictví hodlá Španělsko pracovat na společné strategii k zajištění hospodářské bezpečnosti a globálního vedení EU do roku 2030.

Druhou prioritou nadcházejícího španělského

předsednictví je ekologická transformace a adaptace na změnu klimatu. Španělské předsednictví se zasadí o reformu trhu s elektřinou, a to s cílem urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie a zajistit snížení cen elektřiny a stabilitu systému. Zaměří se také na finalizaci legislativního procesu zbývajících návrhů z balíčku Fit for 55, vč. plynového balíčku. Oblast ekologické transformace však Španělsko nevnímá jen z pohledu přijímané legislativy, ale také jako příležitost. V této souvislosti Sánchez zdůraznil, že „zelená transformace umožní do roku 2030 ušetřit až 133 miliard eur na dovozu fosilních paliv, podpoří konkurenceschopnost evropských společností a vytvoří téměř milion pracovních míst“.

Španělsko zároveň deklaruje, že EU potřebuje konkurenceschopnou ekonomiku, ale také sociální a ekonomickou spravedlnost a udržitelnost. Proto bude během svého předsednictví prosazovat zavedení minimálních společných standardů pro zdanění právnických osob a usilovat o zamezení daňových úniků velkých nadnárodních společností. Zaměří se také na provedení revize víceletého finančního rámce na období 2021 až 2027 a reformu fiskálních pravidel.

Čtvrtou prioritou španělského předsednictví je posílení evropské jednoty. Zasazovat se bude o prohloubení vnitřního trhu, dokončení

bankovní unie a unie kapitálových trhů, zlepšení společných nástrojů, jako je NextGenerationEU, jakož i o koordinovanější řízení migračních a azylových procesů a koordinovanou podporu Ukrajiny.

Španělsko dlouhodobě prosazuje hlubší reformu uspořádání trhu s elektřinou. Předsednictví v Radě však vyžaduje, aby se předsednická země vzdala své silné národní pozice ve prospěch role neutrálního arbitra, který hledá kompromisy mezi postoji jednotlivých států. Nakolik bude Španělsko tento princip respektovat a opustí své předchozí požadavky, lze v tuto chvíli těžko odhadovat. Španělsko navíc čelí předčasným volbám, které proběhnou hned v úvodu předsednictví dne 23. července. Podle volebních průzkumů má (ke dni 26. 6. 2023) největší podporu opoziční Lidová strana (PP), která je v Evropském parlamentu součástí frakce EPP. Pokud nahradí současnou levicovou koalici Španělské socialistické dělnické strany (PSOE/ frakce S&D) a Unidas Podemos (frakce GUE/NGL), může to případně znamenat změnu v nastavení španělských priorit v oblasti uspořádání trhu s elektřinou.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ROZHODNUTÍ
POLSKÉHO SOUDU

DUE DILIGENCE

ROZHODNUTÍ POLSKÉHO SOUDU

Vojvodský správní soud ve Varšavě pozastavil účinnost rozhodnutí o dopadech dolu Turów na životní prostředí (Environmental impact assessment - EIA), které umožňuje těžbu uhlí.

Vojvodský správní soud se v rozhodnutí ze dne 31. května přiklonil na stranu žalobců a vydal předběžné rozhodnutí ohledně EIA, bez kterého není možné v těžbě pokračovat. Podle žalobců (Frank Bold Foundation, Greenpeace a ekologické sdružení Eko-Unia) je důsledkem těžby v dole Turów úbytek podzemní vody v České republice a pokles půdy a praskání zdí domů v Německu.

Polský premiér Morawiecki **označil** rozhodnutí polského soudu za bezprávní. Dodal, že verdikt, který nebere v úvahu zájmy Poláků, není potřeba vykonávat. Na setkání se zaměstnanci dolu Turów prohlásil, že vláda nepovolí, aby byl důl uzavřen a udělá vše pro to, aby fungoval až do vyčerpání ložiska, do roku 2044. Proti rozhodnutí varšavského soudu se lze odvolat k Nejvyššímu správnímu soudu Polska.

Rozhodnutí EIA vydalo na konci září loňského roku polské Ministerstvo pro klima a životní prostředí. Podle ekologických organizací a obyvatel žijících v okolí dolu na české i na německé straně však rozhodnutí o dopadech dolu na životní prostředí vychází z neaktuálních dat z roku 2015, která pracují s poklesem vody o 3 až 15 metrů v roce 2044. Přitom už v roce 2021 hladina vody ve skutečnosti klesla o 8 až 34 metrů. Z neodpovídajícího (starého) modelu vychází i návrh preventivních opatření, který nereflkuje reálné dopady těžby. Požadují proto, aby

zpráva EIA popsala skutečný rozsah škod, kterou těžba způsobuje, a obsahovala opatření, jak těmto škodám předejít.

V souvislosti s povolením prodloužení těžby uhlí v dole Turów podala Česká republika na Polsko **žalobu** u Soudního dvora EU v únoru 2021. Soudní dvůr EU v květnu 2021 **rozhodl**, že Polsko musí těžbu s okamžitou platností zastavit. Poté, co Polsko s těžbou pokračovalo, vyměřil Soudní dvůr EU Polsku pokutu za neplnění povinností vyplývajících z květnového rozsudku ve výši půl milionu eur denně. Jednání Prahy a Varšavy však nakonec vyústilo v dohodu, podle které Polsko jako náhradu škody způsobené těžbou vyplatilo Česku 45 milionů eur a ČR žalobu stáhla.

Více si o rozhodnutí Soudního dvora EU a následného pozastavení finančních prostředků Polsku z unijního rozpočtu můžete přečíst v **bulletinu** Energetika v EU z ledna loňského roku.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ROZHODNUTÍ
POLSKÉHO SOUDU

DUE DILIGENCE

DUE DILIGENCE

Evropský parlament dne 1. června přijal na plenárním zasedání svoji vyjednávací pozici k návrhu směrnice o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti (due diligence).

S cílem stanovit právní rámec EU pro udržitelnou správu a řízení společností předložila Evropská komise **návrh** směrnice v únoru loňského roku. Navrhovaná pravidla zahrnují povinnosti společností v oblasti lidských práv a životního prostředí. Nový předpis by se měl vztahovat na velké společnosti s podstatnou ekonomickou silou, a to včetně jejich dceřiných společností i hodnotových řetězců.

Zpráva Evropského parlamentu, kterou vypracovala europoslankyně Lara Wolters (S&D, Nizozemsko), byla v plénu přijata poměrem hlasů 366 pro, 225 proti, přičemž 38 europoslanců se hlasování zdrželo. Tento krok završil etapu přípravy evropských institucí na jednání v rámci trialogu, resp. stanovení jejich vyjednávacích pozic. Rada své stanovisko přijala již v prosinci loňského roku. Legislativní proces tak nyní postoupil do další fáze. V rámci meziinstitucionálních jednání budou vyjednávači usilovat o dosažení dohody

o finálním znění textu směrnice.

Vzhledem k rozdílným pozicím Rady a Evropského parlamentu se dá očekávat, že hledání kompromisního řešení bude obtížné. Podle zpravodajky je pro Evropský parlament prioritou začlenění sektoru finančních služeb a občanskoprávní odpovědnost. **Pozice Rady** naopak některé finanční produkty z oblasti působnosti této směrnice vyjímá.

Co se týká povinností členů orgánů společností, stanoví návrh Komise ředitelům společností odpovědnost za zavedení a dohled nad opatřeními náležitě péče a přizpůsobení podnikové strategie (články 25 a 26). Obecný přístup Rady tyto články vypouští, a to na základě vyjádření členských států o nepřiměřenosti zásahů do vnitrostátních předpisů a s přihlédnutím k rozmanitosti systémů správy společností a svobodě společností upravit si své vnitřní záležitosti. Rada navrhuje přesunout hlavní prvky článku 26 do ustanovení o začlenění náležitě péče do politik a systémů řízení rizik společnosti (čl. 5 odst. 3). Europoslanci v mandátu pro vyjednávání, tak jak byl přijat v plénu, sice navrhují vypuštění článku 26, nicméně povinnost ředitelů společností zohledňovat udržitelnost při svých rozhodnutích hodlají řešit v rámci článku 25.

Více o návrhu Evropské komise si můžete přečíst v **bulletinu** Energetika v EU z února

loňského roku.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

FINANCOVÁNÍ
STRATEGICKÝCH
TECHNOLOGIÍ

FINANCOVÁNÍ STRATEGICKÝCH TECHNOLOGIÍ

Dne 20. června v rámci revize víceletého finančního rámce EU na roky 2021 až 2027 navrhla Evropská komise vytvoření Platformy strategických technologií pro Evropu (STEP). Cílem této iniciativy je nasměrování stávajících finančních prostředků do strategických technologií souvisejících s ekologickou a digitální transformací a strategickou suverenitou EU. Platforma podpoří vývoj a výrobu v oblasti digitálních technologií, čistých technologií a biotechnologií.

Podle vyjádření Komise je platforma STEP „předstupněm“ avizovaného Fondu suverenity, jehož vytvoření může trvat déle než rok. Naproti tomu navržená platforma STEP umožní rychlejší přístup k finančním prostředkům EU, a to již od příštího roku. Zároveň se přizpůsobením stávajících zdrojů zefektivní jejich využívání.

Návrh platformy STEP počítá s mobilizací dostupných finančních prostředků v rámci

stávajících nástrojů a jejich pružnější využívání. Vycházet bude z programů jako jsou InvestEU, Inovační fond, Horizont Evropa, Nástroj pro oživení a odolnost či Kohezní fond, přičemž pro jednotlivé projekty bude možné využívat kumulativní financování v rámci několika nástrojů rozpočtu EU. Rozhodnutí o přeprogramování a převodech příslušných finančních prostředků by přitom měla zůstat na národní úrovni.

Komise zároveň navrhuje přidělit dalších 10 miliard eur na podporu cílů platformy STEP. Z toho 3 miliardy eur pro InvestEU, 5 miliard eur pro Inovační fond, 0,5 miliardy eur na program Horizont Evropa a 1,5 miliardy eur do Evropského obranného fondu. Komise předpokládá, že v nadcházejících letech může platforma STEP generovat investice až do výše 160 miliard eur.

Informace o možnostech financování, resp. výzvách k předkládání návrhů z různých fondů, budou centralizovány v Portálu suverenity. To by mělo předkladatelům projektů usnadnit využívání financování EU a zároveň minimalizovat riziko překrývání mezi nástroji.

V oblasti ekologické transformace bude platforma STEP podporovat výrobu a vývoj čistých technologií, jako jsou obnovitelné zdroje energie, skladování elektřiny a tepla, tepelná čerpadla, elektrická rozvodná síť, obnovitelná paliva nebiologického původu,

udržitelná alternativní paliva, elektrolyzéry a palivové články, inteligentní energetická řešení, zachycování a skladování uhlíku, vodík, opatření k energetické účinnosti či technologie pro udržitelnou těžbu a zpracování kritických surovin.

Projekty, které budou přispívat k cílům platformy STEP, budou posouzeny a mohou získat Pečeť suverenity. Ta bude sloužit jako značka kvality, přičemž usnadní přístup k financování, zejména ke kumulativnímu financování z několika rozpočtových nástrojů. Pravidla kumulace se mohou vztahovat také na strategické projekty podle [návrhu nařízení](#) o průmyslu s čistými nulovými emisemi (Net-Zero Industry Act) a [návrhu nařízení](#) o kritických surovinách.

Navrhované změny rozpočtu, včetně platformy STEP, nyní v řádném legislativním postupu projedná Evropský parlament a členské státy EU v rámci Rady.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

KONFERENCE
NUCLEAREUROPE2023

KONFERENCE NUCLEAREUROPE2023

Dne 21. června se ve francouzském Lyonu sešli zástupci jaderného průmyslu na výroční konferenci NuclearEurope2023. Cílem konference bylo diskutovat klíčová témata pro evropský jaderný průmysl. V rámci letošního setkání, které hostila francouzská jaderná asociace GIFEN, se debata soustředila na konkureschopnost, energetickou suverenitu, dodavatelské řetězce, pracovní sílu a roli jaderného průmyslu během reindustrializace evropské ekonomiky pro 21. století.

Sdružení **Nucleareurope** (dříve Foratom), které sídlí v Bruselu, zahrnuje 15 národních jaderných asociací zastupujících téměř 3000 společností. Generální ředitel Nucleareurope, Yves Desbazeille, vyzdvihl význam konference, a to zejména s ohledem na potřebnou energetickou suverenitu EU, podporu evropského průmyslu a plnění cílů dekarbonizace. V této souvislosti uvedl, že jaderný průmysl má co nabídnout. „Musíme

se však ujistit, že obě strany – průmysl i tvůrci politik – jsou schopny poskytnout to, co je potřeba k zajištění toho, aby jaderná energetika mohla smysluplně přispívat ve prospěch evropských občanů a podniků.“

Podle Xaviera Ursata, předsedy GIFEN, je jaderný sektor plně odhodlán naplnit své ambice, což dokazují mimo jiné francouzské rozsáhlé programy rozvoje jaderného průmyslu. Jedním z klíčů k úspěchu je podle Ursata rozvoj partnerství mezi francouzským dodavatelským řetězcem a jeho partnery z ostatních evropských zemí s cílem vybudovat silnější jaderný průmysl. „Můžete se spolehnout, že jako sektor budeme mobilizovanější než kdykoli předtím“ zdůraznil Ursat.

Svým vystoupením zaujal i Bohdan Zronek, člen představenstva skupiny ČEZ, ředitel divize jaderná energetika a nově předseda neformálního sdružení Nuclear Energy Leaders, který vyzval k naplnění ambic evropského jaderného sektoru konkrétními činy: „Vnímání jaderné energetiky v Evropě se posouvá pozitivním směrem. Toto je ale pouze začátek a my jako jaderný sektor nyní musíme podniknout konkrétní kroky, abychom dokázali, že jsme schopni naplnit naše ambice. Není čas na slova, potřebujeme konkrétní činy.“

V současné době probíhají diskuse o širokém spektru témat, která se odrážela během diskusí v rámci jednotlivých bloků konference.

Především se probíraly nástroje, které jsou potřebné k podpoře oživení jaderné energetiky v Evropě v souladu se **záměrem** mít do roku 2050 v EU instalovaný jaderný výkon 150 GW, který bude potřebný pro dosažení uhlíkové neutrality při zachování bezpečnosti dodávek a stabilních spotřebitelských cen.

Druhý okruh probíraných témat tvořila řešení, která lze zavést, aby Evropa vyráběla dostatek energie pro uspokojení svých vlastních potřeb, a tím snížila svou závislost na třetích zemích. A konečně byla diskutována úloha jaderné energetiky z hlediska podpory jejích uživatelů, jako jsou energeticky náročná průmyslová odvětví, ale také jaderná energetika jako samostatný evropský průmysl.

Příští výroční konference Nucleareurope se uskuteční v roce 2024 v Praze.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÝHLED SVĚTOVÉHO
TRHU S OBNOVITELNOU
ENERGETIKOU

VÝHLED SVĚTOVÉHO TRHU S OBNOVITELNOU ENERGETIKOU

Mezinárodní energetická agentura (IEA) na svých stránkách v červnu tohoto roku publikovala zprávu o stavu trhu s obnovitelnou energetikou, doplněnou o predikci vývoje tohoto segmentu energetiky v letošním a následujícím roce. IEA tuto zprávu publikuje pravidelně, přičemž její předchozí vydání připadalo na prosinec roku 2022.

Jak se celosvětově vyvíjí situace v sektoru obnovitelných zdrojů energií (OZE) a jaký vývoj lze očekávat ?

V letošním roce dojde k nárůstu globální kapacity OZE o více než 440 GW. Konkrétně jde ve srovnání s předchozím rokem o přírůstek vyšší o 107 GW, což je nejvyšší nárůst v historii. Celkový roční přírůstek globální kapacity OZE tak bude srovnatelný například s veškerou současnou energetickou kapacitou Německa a Španělska. Tento bezprecedentní nárůst je způsoben především rostoucí politikou

podporou OZE, narůstajícími obavami o energetickou bezpečnost v souvislosti s probíhajícím ruským útokem na Ukrajinu a současně i zlepšováním konkurenceschopnosti OZE vůči fosilním palivům. Tyto faktory společně převyšují překážky v podobě zvyšujících se úrokových sazeb, investičních nákladů a problémů v dodavatelských řetězcích. Právě ruská invaze na Ukrajinu a s ní spojená politická opatření, směřující k urychlenému snížení závislosti na dovozu ruského zemního plynu v zemích Evropské unie, dále zrychlila využívání OZE a vedla IEA k revizi prognózy navýšení kapacity OZE v EU v letech 2023 a 2024 o 40 % ve srovnání s obdobím před touto válkou. Evropské země představily za posledních 18 měsíců více politických a regulatorních opatření směřujících k usnadnění přístupu k OZE než za celou poslední dekádu. Globální kapacita by ve zrychleném scénáři mohla v roce 2024 narůst až o 550 GW, což je o 20 % více než v doposud využívané předpovědi. Celková kapacita OZE by tak měla dosáhnout na konci roku 2024 hodnoty 4 500 GW, což je ekvivalentní k celkové energetické kapacitě Spojených států a Číny.

Jak se nárůst kapacity OZE projevil ekonomicky ?

Ze zprávy vyplývá, že díky nově instalovaným zdrojům OZE, zejména těm pocházejících

z větrných a solárních elektráren, ušetří evropští odběratelé energie v letech 2021 – 2023 až 100 miliard euro. Rozvoj obnovitelné energie tak snižuje ekonomický dopad energetické krize. Levné větrné a solární zdroje by měly v tomto období nahradit až 230 TWh z drahých fosilních paliv a tím snížit velkoobchodní cenu elektřiny na všech evropských trzích. Bez nárůstu kapacity OZE by v loňském roce byla velkoobchodní cena elektřiny v Evropské unii o 8 % vyšší. Obnovitelné zdroje navíc mají potenciál nahradit v této a příští zimě chybějící zemní plyn při vytápění budov v podobě čisté elektřiny, kotlů na bioenergetiku nebo geotermální energie.

Jaký je stav větrné a solární energetiky ?

Velký posun zaznamenala zejména solární energetika, která se na bezprecedentním zvýšení kapacity OZE podílela ze dvou třetin. Pro rok 2024 se počítá s jejím dalším nárůstem, na kterém se bude pozitivně podílet další pokles cen solárních modulů, větší využívání distribuovaných solárních fotovoltaických systémů a také politický tlak na jejich další rozsáhlé zavádění. Tento nárůst se očekává na všech hlavních světových trzích včetně Číny, Evropské unie, Spojených států a Indie. Právě rapidní nárůst využívání fotovoltaiky stál za celkovým zvýšením nárůstu kapacity OZE jejího dalšího předpokládaného rozvoje v rámci

---

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**VÝHLED SVĚTOVÉHO
TRHU S OBNOVITELNOU
ENERGETIKOU**

---

a jejího dalšího předpokládaného rozvoje v rámci Evropské unie, a to o plné tři čtvrtiny. Růst cen elektřiny vedl ke zvyšování finanční atraktivity energie ze slunce na klíčových unijních trzích, zejména v Německu, Itálii a Nizozemsku. Nárůst se týkal jak velkých solárních parků, tak malých rezidenčních projektů. Rostoucí počet těchto malých projektů zřejmě bude letos tvořit až polovinu celkového nárůstu kapacity výroby energie ze slunce. Po dvouletém období poklesu navíc došlo rovněž k růstu kapacity větrné energie z pobřežních větrných elektráren. Tyto hodnoty ovšem za solárními elektrárnami stále zaostávají, i když nárůst na 107 GW je nejvyšší v historii. Důvodem je zejména zprovoznění zpožděných projektů v Číně. V případě, že nedojde k posílení politické podpory, se ovšem v tomto segmentu očekává v roce 2024 celosvětový pokles o 5 %.

Jaká je situace OZE na třech hlavních trzích mimo EU ?

Čína zůstává globálním lídrem v uvádění OZE na svůj energetický trh a tuto pozici v letošním a příštím roce dále upevní. V roce 2022 Čína instalovala téměř polovinu všech nových kapacit OZE na celém světě. Do konce roku 2024 by toto číslo mělo vzrůst na 55 %, přičemž v případě nových větrných projektů instalovaných na moři bude na Čínu připadat

až 70 %, v případě pobřežních 60 % a v případě solárních fotovoltaických projektů až 50 %. Oživení zaznamenává po náročném roce 2022 rovněž trh ve Spojených státech. V loňském roce brzdila rozvoj restriktivní obchodní opatření a omezení dodavatelského řetězce. V roce 2023 by měly solární a větrné projekty zaznamenat nárůst o 40 % díky novým daňovým pobídkám. Další legislativní vzpruhou bude zákon o snižování inflace (IRA), jehož

dopady by se měly začít projevovat po roce 2024. K nárůstu kapacity OZE dochází rovněž v Indii, kde se k větrné a solární energii přidává rovněž energie vodní. V zemi ovšem zřejmě nastane v průběhu letošního roku mírný pokles solárních projektů, které čelí problémům v dodavatelských řetězcích či obchodní politice.

